

דף ב.א

מתני'. קדשי קדשים ששחטן בדרום - מועלין בהן, שחטן בדרום וקיבל דמן בצפון, בצפון וקיבל דמן בדרום, שחט ביום וזרק בלילה, בלילה וזרק ביום, או ששחטן חוץ לזמנו וחוץ למקומו - מועלין בהן. כלל א"ר יהושע: כל שהיה לה שעת היתר לכהנים - אין מועלין בה, וכל שלא היה לה שעת היתר לכהנים - מועלין בה. איזו היא שהיה לה שעת היתר לכהנים - שלנה, ושנטמאה, ושיצאה. ואיזו היא שלא היה לה שעת היתר לכהנים - שנשחטה חוץ לזמנה, חוץ למקומה, ושקיבלו פסולין וזרקו את דמה: גמ'. קתני קדשי קדשים ששחטן בדרום מועלין בהן פשיטא משום דשחיטתן בדרום אפיקינון מידי מעילה? איצטריך, סד"א הואיל ואמר עולא א"ר יוחנן: קדשים שמתו - יצאו מידי מעילה דבר תורה ה"נ קדשי קדשים לגבי דרום - כמה דחנקינון דמי, קמ"ל: קדשים שמתו - לא חזו כלל, אבל דרום, נהי דאינו ראוי לקדשי קדשים אבל ראוי הוא לקדשים קלים. ל"ל למיתני כל הני? צריכי, אי תנא שחטן בדרום וקיבל דמן בצפון הכא דאית בהו מעילה - משום דקבלה בצפון הוא, אבל שחטן בצפון וקיבל דמן בדרום הואיל וקיבל בדרום הוא - נפיק מידי מעילה ואי תנא האי, ה"א יממא - זמן הקרבה הוא, אבל שחטה בלילה וזרק ביום - לילה לאו זמן הקרבה, והאי דשחט בלילה - [אימא] דנפיק מידי מעילה ואי תנא שחטה בלילה, ה"א הואיל וקבל דמה ביום - אית בה מעילה, אבל שחטן ביום וזרק דמן בלילה הואיל ולא זמן הקרבה הוא - כמאן דחנקינון דמי, ולא אית בהו מעילה, קמשמע לן. חוץ לזמנו וחוץ למקומו למאי חזו? הואיל ומרצין לפיגולין.

דף ב.ב

איבעיא להו: אי עלו, מהו שירדו? רבה אמר: אם עלו - ירדו, רב יוסף אמר: אם עלו - לא ירדו. אליבא דר' יהודה לא תיבעי לך, דכ"ע ל"פ דאם עלו ירדו, כי פליגי אליבא דר"ש. רב יוסף - כר"ש, רבה אמר לך: עד כאן לא קאמר ר"ש אלא בניתנין למטה שנתנן למעלה, או בניתנין למעלה שנתנן למטה, ולעולם דשחטן וקבל דמן בצפון, אבל הכא - כיון דשחטן בדרום כמאן דחנקינון דמי. תנו: קדשי קדשים ששחטן בדרום - מועלין בהן, בשלמא לרב יוסף ניחא, אלא לרבה קשיא מאי מועלין בהן - מדרבנן מאי איכא בין דאורייתא לרבנן? דאורייתא - משלמין חומש, דרבנן - לא. ומי איכא מעילה מדרבנן? אין, דאמר עולא א"ר יוחנן: קדשים שמתו - יצאו מידי מעילה דבר תורה, אלמא מדאורייתא - לא אית להון, בדרבנן - אית בהון, ה"נ מדרבנן. לימא תנינא להא דעולא אמר רבי יוחנן אף על גב דתנינא, איצטריך דעולא, סלקא דעתך אמינא: הכא - לא בדילין מנהון, אבל קדשים שמתו הואיל ובדילין מנהון - אימא אפילו מעילה מדרבנן לא, קמ"ל. מתו נמי תנינא: הנהנה מן החטאת, כשהיא חיה - לא מעל עד שיפגום, וכשהיא מתה - כיון דנהנה כל שהוא מעל סלקא דעתך

דף ג.א

אמינא: חטאת הואיל ולכפרה קא אתיא - לא בדילין מינה, אבל קדשים הואיל ולא לכפרה קאתי בדילי מנהון ולית בהו מעילה, קמ"ל. וחטאת שמתה מי אית בה מעילה? והתנן: חטאות המתות ומעות ההולכות לים המלח - לא נהנין ולא מועלין אמרי: חטאות המתות - בחייהן, בדילין מנהון, לאפוקי היכא דמחיים - דלא בדילין מיניה. איתיביה רב יוסף לרבה חדא מגו חדא, וחדא מגו חדא: וכולן אין מטמאים בגדים אבית הבליעה ומועלין בהן, חוץ מחטאת העוף שעשה למטה כמעשה חטאת העוף לשם חטאת וקתני עילויה: כל שהיה פסולו בקדש - אינו מטמא בגדים אבית הבליעה, וכל שלא היה פסולו בקדש - מטמא בגדים אבית הבליעה, וקתני: כל שהיה פסולו בקדש - אם עלו לא ירדו תיובתא דרבה תיובתא. והא דפליגי בה רבה ורב יוסף פשיטא ליה לר' אלעזר, דאמר רבי אלעזר: עולת במת יחיד שהכניסה לפנים -

דף ג.ב

קלטוה מחיצות לכל דבר. בעי ר"א: [עולת במת יחיד שהכניסה שנפסלה], עלו מהו שירדו? מדקמיבעיא ליה לחדא - מכלל דאיך פשיטא ליה, אי כרבה אי כדרב יוסף חדא מגו חדא קמיבעיא ליה: עד כאן לא קאמר רבה התם אם עלו ירדו, מחיצה כתיקנה - פסלה, שלא כתיקנה - לא פסלה, או דילמא: אפילו לרב יוסף דאמר אם עלתה לא תרד, מחיצה כתיקנה - קלטה, שלא כתיקנה - לא קלטה? תיקו. אמר רב גידל אמר רב: זריקת פיגול אינו מוציא מידי מעילה בקדשי קדשים, ואינו מביא לידי מעילה בקדשים קלים. יתיב אביי וקאמר לה להא שמעתא, איתיביה רב פפא לאביי: השוחט את התודה לפנים ולחמה חוץ לחומה - לא קדש את הלחם שחטה עד שלא קרמו פניה בתנור, ואפילו קרמו כולן חוץ מאחת מהן - לא קדש הלחם, שחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה - קדש הלחם, אלמא פיגול מיייתי לה לידי מעילה אישתיק. כי אתא לקמיה דרבי אבא, אמר ליה: בזריקה אמר ליה רב אשי לרבא והא אמר עולא: קומץ פיגול שהעלו לגבי מזבח - פקע פיגולו ממנו, וקמיצה היינו שחיטה אמר ליה: איסורא דמייתי לידי פיגול.

דף ד.א

והא קתני: אם אחרים מביא לידי פיגול הוא עצמו לא כ"ש הא נמי איסורא דמייתי לידי פיגול. אמר ליה רבינא לרב אשי: והאמר אילפא, מחלוקת בשתי עבודות, כגון דאמר הרני שוחט סימן ראשון חוץ לזמנו וסימן שני חוץ למקומו, אבל בעבודה אחת דכולי עלמא עירובי מחשבות הואי ה"נ לכי זריק תיגלי מילתא אי בעבודה אחת אי בשתי עבודות אי הכי, גבי תודה נמי עד דזריק מאי קדש ליפסל - דבעי שריפה. לימא מסייע ליה: הפיגול לעולם מועלין בו, לאו אע"ג דאיזריק דם, ומסייע ליה? לא, דלא זרק הדם אי דלא זרק הדם, מאי למימרא? אלא לעולם דזריק, וכי תניא ההיא - בעולה אי בעולה - פשיטא, דגבוה היא כולה

דף ד.ב

ועוד, דקתני סיפא: לן דמה אע"פ שחזר וזרקו - מועלין בו, אי אמרת בשלמא בחטאת -

שפיר, אלא אי אמרת בעולה - צריכא למימר? סיפא ודאי מסייע ליה, רישא מאי הואיל ומסייע ליה סיפא - מסייע ליה נמי רישא. סיפא (לאו) ודאי מסייע ליה? מ"ש הלנה דקעביד בידי - לא מהני זריקה לאפוקי מידי מעילה, מחשבה לא קא עביד בידי - מהני ליה זריקה לאפוקי מידי מעילה. לימא הא מסייע ליה: הפיגול בקדשי קדשים - מועלין בו, לאו אף על גב דזרק, ומסייע ליה? לא, דלא זרק אבל זרק מאי - הכי נמי דאין מועלין בו, אמאי קתני סיפא בקדשים קלים אין מועלין בו ליפלוג ברישא וליתני לפני זריקה - מועלין בו, לאחר זריקה - אין מועלין בו ההוא ודאי מסייע ליה לימא: הואיל ומסייע ליה סיפא - מסייע ליה נמי רישא? קדשים קלים - פסיקא ליה, הכא - לא פסיקא ליה. כלל אמר רבי יהושע: כל שהיתה לה שעת היתר לכהנים - אין מועלין בה. וכל שלא היתה לה שעת היתר לכהנים - מועלין בה, איזוהי שהיתה לה שעת היתר לכהנים - שלנה ושנטמאת ושיצאת. ואיזוהי שלא היתה לה שעת היתר לכהנים - שנשחטה חוץ לזמנה, וחוץ למקומה, ושקבלו פסולין וזרקו את דמה. אמר ליה בר קפרא לבר פדת: בן אחותי, ראה מה אתה שואלני למחר בבית המדרש, היתר שחיטה שנינו,

דף ה.א

או היתר זריקה שנינו, או היתר אכילה שנינו? חזקיה אמר: היתר שחיטה שנינו, ר' יוחנן אמר: היתר אכילה שנינו. א"ר זירא: לא דייקא מתני' דלא כחזקיה ודלא כרבי יוחנן תנן: שלנה ושנטמאת ושיצאת, לאו דלן דם וקתני אין מועלין בו, וש"מ: היתר זריקה שנינו לא, דלן בשר אבל דם איזדריק, מש"ה קתני אין מועלין בו. תנן: ואיזו היא שלא היתה לה שעת הכושר לכהנים - שנשחטה חוץ לזמנה, וחוץ למקומה, ושקבלו פסולין וזרקו את דמה, ה"ד? אילימא דזרקוהו פסולין וקבלוהו פסולין - ל"ל עד דאיכא תרתני? אלא לאו דקבלוהו פסולין וזרקוהו כשרים, וקתני: מועלין בו, ש"מ: היתר זריקה שנינו מתקיף לה רב יוסף: ואי ס"ד איכא לפלוגי הכי, הא דתנן התם, חטאת פסולה אין דמה טעון כיבוס בין שהיתה לה שעת הכושר ונפסלה ובין שלא היתה לה שעת הכושר ונפסלה אי זו היא שהיתה לה שעת הכושר ונפסלה - שלנה, ושנטמאת, או שיצאה. איזוהי שלא היתה לה שעת הכושר - שנשחטה חוץ למקומה, חוץ לזמנה, ושקבלו פסולין וזרקו את דמה. היכי דמי? אילימא דקבלוהו פסולין וזרקו פסולין - הוא דאין דמה טעון כיבוס, הא קבלוהו וזרקו כשרים - דמה טעון כיבוס, קרי כאן (ויקרא ו') אשר יזה מדמה - ולא שכבר הוזה? אלא - לאו דוקא,

דף ה.ב

ה"נ לאו דוקא. אמר רב אסי: אם כן, למה לי למיתני תרתני? אלא לעולם - דמעילה דוקא, והא קמ"ל - דפסול עושה שיריים, אע"ג דקיבל פסול וזרק, וקיבל כשר וזרק - לאו כלום היא, מאי טעמא - דשיריים נינהו. והא בעא מיניה ר"ל מר' יוחנן: פסול מהו שיעשה שיריים? וא"ל: אין לך דבר שיעשה שיריים אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו, הואיל ומרצין לפיגולן מאי לאו - בר מפסול? לא, אפילו פסול והא אין לך קתני ה"ק: אין לך

דבר שאינו מרצה בציבור ועושה שיריים - אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו, אבל טמא דאיתיה בציבור - משוי שיריים, שאר פסולין דלא איתנון בציבור - לא משוין שיריים. ת"ש: הפיגול לעולם מועלין בו, לאו דלא זרק, ושמע מינה היתר זריקה שנינו? לא זרקה, ומאי לעולם? הא קא משמע לן כדרב גידל, דאמר רב גידל אמר רב: זריקת פיגול אינו מוציא מידי מעילה, ואינו מביא לידי מעילה.

דף ו.א

תא שמע, רבי שמעון אומר: יש נותר שמועלין בו, ויש נותר שאין מועלין בו כיצד, לן לפני זריקה - מועלין, לאחר זריקה - אין מועלין, קתני מיהת מועלין בו, לאו דהוה שהות למיזרקה, דאי בעי זריק? ושמע מינה: היתר אכילה שנינו לא, דקבליה סמוך לשקיעת החמה, דלא היה שהות למזרק: אבל היה שהות מאי - הכי נמי דאין מועלין, מאי איריא דתני לפני זריקה? ליתני קודם שקיעה ולאחר שקיעה הכי נמי קתני: קודם שיראה לזריקה, ולאחר שיראה לזריקה. תא שמע, ר"ש אומר: יש פיגול שמועלין בו, ויש פיגול שאין מועלין בו כיצד, לפני זריקה - מועלין, לאחר זריקה - אין מועלין קתני מיהת לפני זריקה מועלין בו, לאו דהוה שהות למיזרקה, דאי בעי זריק? וקתני מועלין בו, וש"מ היתר אכילה שנינו לא, דלא הוה שהות למיזרקה אבל הוה שהות למיזרקה, [מאי] - ה"נ דנפק מידי מעילה, מאי איריא דתני לאחר זריקה? ליתני קודם שקיעה ולאחר שקיעת החמה ה"נ קאמר: קודם שיראה לזריקה לאחר שיראה לזריקה. ת"ש: הפיגול בקדשי קדשים - מועלין, מאי לאו דזרק? ושמע מינה היתר אכילה שנינו לא, דלא זרק אבל זרק מאי - הכי נמי דאין מועלין בו, מאי איריא דתני בקדשים קלים אין מועלין בו, ליתני: כאן - לפני זריקה, כאן - לאחר זריקה הא אתיא לאשמועינן: כל לאיתויי לידי מעילה - זריקה כתיקנה מייתי לידי מעילה, כל לאפוקי מידי מעילה - אפילו שלא כתיקנה נמי מפקע מידי מעילה.

דף ו.ב

מתני'. בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דמים, ר' אליעזר אומר: מועלין בו, ואין חייבין עליו משום פיגול ונותר וטמא ר"ע אומר: אין מועלין בו, וחייבין עליו משום פיגול ונותר וטמא. אמר ר"ע: והרי המפריש חטאתו ואבדה, והפריש אחרת תחתיה, ואחר כך נמצאת הראשונה והרי שתיהן עומדות, לא כשם שדמה פוטר את בשרה כך הוא פוטר את בשר חברתה? אם פטר דמה את בשר חברתה מן המעילה - דין הוא שיפטר את בשר עצמה אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים, רבי אליעזר אומר: אין מועלין בהן, ואין חייבין - עליהן משום פיגול נותר וטמא רבי עקיבא אומר: מועלין בהן וחייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא. גמ'. והני תרתיה למה לוי? צריכי, דאי איתמר בקדשי קדשים, הוה אמינא: בהא קא אמר ר' אליעזר מועלין בו משום דזריקה כתיקנה - מפקא מידי מעילה, שלא כתיקנה - לא מפקא מידי מעילה. אבל לאיתויי לידי מעילה - מודי לר"ע דאפילו שלא כתיקנה מייתא לידי מעילה ואי איתמר גבי קדשים קלים הוה אמינא: גבי קדשים קלים הוא דאמר ר"ע מועלין בהן - דאפילו

זריקה שלא כתיקנה מייתא לידי מעילה, אבל קדשי קדשים דלאפוקי הוא - שלא כתיקנה לא מפקא מידי מעילה, קמ"ל. אתמר, אמר ר' יוחנן: כי אמר ר"ע זריקה מועלת ליוצא - שיצא מקצתו, אבל יוצא כולו - לא. אמר ר"ע א"ל רב אסי לרבי יוחנן, כבר לימדוני חבירי שבגולה:

דף זא

מחשבין על האבוד ועל השרוף, והא אבוד ושרוף לא איתינון בעולם, ואפ"ה קתני מחשבין ומי אמר רב אסי הכי? הא בעא מיניה רב אסי מר' יוחנן: חישב לנשפכין למחר מהו? א"ל רבי זירא: כבר שנית לנו אלל אלמא: האי אלל כיון דלית ביה מששא - לא קיבל טומאה, הני נשפכין נמי כיון דלאיבוד אזלי בהו - מחשבה לא מהניא אלא דקתני על האבוד ועל השרוף קשיא אמר רבא: אימא על העומד לאיבוד, ועל העומד לישרף. אמר רב פפא: לא א"ר עקיבא זריקה מועלת ליוצא - אלא שיצא בשר, אבל דם - אין זריקה מועלת ליוצא תניא נמי הכי: שחט בשתיקה ויצא דם, אע"פ שחזר וזרקו - לא עשה ולא כלום, בקדשי קדשים - מועלין בו, בקדשים קלים - אין מועלין בו. א"ר עקיבא הא זה למה דומה אמר ר' אלעזר: כי א"ר עקיבא - בבת אחת, אבל בזה אחר זה - לא אמר רבי עקיבא. תניא, אמר רבי שמעון: כשהלכתי לכפר פאני מצאני זקן אחד, ואמר לי, אומר היה ר' עקיבא זריקה מועלת ליוצא? אמרתי לו הן, וכשבאתי והרציתי דברים לפני חבירי שבגליל אמרו לי: הלא פסול הוא, היאך מרצה על הפסול? וכשיצאתי והרציתי דברים לפני ר"ע, אמר לי: בני, אי אתה אומר כן? והרי המפריש חטאתו ואבדה, והפריש אחרת תחתיה, ואח"כ נמצאת הראשונה והרי שתיהן עומדות - מועלין בשתיהן, שחטן והרי דמן מונח בכוסות - מועלין בשתיהן,

דף זב

נזרק דם של אחד מהם, אי אתה מודה שכשם שדמה פוטר את בשרה מן המעילה אף יפטור בשר חבירתה מן המעילה? אם הציל בשר חבירתה מן המעילה אף על פי שהוא פסול, דין הוא שיציל את בשרה אמר ריש לקיש משום רב אושעיא: תשובה גנובה השיבו רבי עקיבא לאותו תלמיד, בבת אחת אין בזה אחר זה לא? דכיון דפסול הוא, מה לי בבת אחת - מה לי בזה אחר זה? א"ל רבי יוחנן לריש לקיש: ואתה אי אתה אומר כן, אילו הפריש שתי אשמות לאחוריות ושחט את שניהן, וקדם והעלה אימורין של אחד מהן קודם זריקה, אי אתה מודה שאם עלו - ירדו? ואי ס"ד חד גופא הוא אמאי אם עלו ירדו? האמר עולא: אימורי קדשים קלים שהעלן לפני זריקת דם - לא ירדו, נעשה לחמו של מזבח אישתיק, אמר ר' יוחנן: קצצתינון לרגלוהי דינוקא. מתני'. (יש) מעשה דמים בקדשי קדשים להקל ולהחמיר, ובקדשים קלים כולהו להחמיר. כיצד: קדשי קדשים לפני זריקת דמים - מועלין באימוריהן ובבשר, לאחר זריקת דמים - מועלין באימוריהן ואין מועלין בבשר, ועל זה ועל זה חייב משום פיגול, נותר, וטמא נמצא מעשה דמים בקדשי קדשים להקל ולהחמיר. ובקדשים קלים כולן להחמיר, כיצד: קדשים קלים, לפני זריקת דמים אין מועלין לא באימורין ולא בבשר, לאחר

זריקת דמים - מועלין באימורין ואין מועלין בבשר, על זה ועל זה חייבין עליו משום פיגול, נותר, וטמא נמצא מעשה דמים בקדשים קלים כולן להחמיר. גמ'. קתני אין מועלין בבשר, מעילה הוא דליכא, הא איסורא איכא ואמאי? הא ממונא דכהן הוא לא קשיא, משום דנסיב רישא מועלין - נסיב סיפא אין מועלין אימא סיפא: בקדשים קלים כולהו להחמיר, כיצד, בשר קדשים קלים לפני זריקת דמים - אין מועלין בהן ובאימוריהן, ואין חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא, לאחר זריקת דמים - מועלין באימוריהן ואין מועלין בבשר, מעילה הוא דליכא, הא איסורא איכא ואמאי? הא ממונא דבעלים הוא אמר ר' חנינא: ליוצאין, ור"ע היא, כי אמר ר"ע זריקה מועלת ליוצא - לשריפה

דף ח.א

אבל לאכילה הוא דלא מרצה. הדרן עלך קדשי קדשים. מתני'. חטאת העוף מועלין בה משהוקדשה. נמלקה - הוכשרה להפסל בטבול יום, ובמחוסר כפורים, ובלינה. הוזה דמה - חייבין עליו משום פיגול, נותר, וטמא, ואין בה מעילה. גמ'. קתני הוכשרה ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינה, ליפסל - אין, אבל לטמוי - לא מתניתין מניי רבנן היא, דתניא, אבא שאול אומר: טבול יום

דף ח.ב

תחלה לקדש, ר"מ אומר: מטמא את הקדש, ופוסל את התרומה וחכ"א: כשם שהוא פוסל משקה תרומה ואוכלי תרומה, כך הוא פוסל משקה קדש ואוכלי קדש. אמר רבא: לאבא שאול - מעלה עשו בקדשים, שוינהו רבנן לטבול יום כראשון. לר"מ - כאוכל שני, לרבנן - כיון דטבל קלש טומאה, פסול - משוי, טמא - לא משוי. הוזה דמה חייבין כו'. מעילה הוא דליכא, אבל איסורא - איכא ואמאי? הא ממונא דכהנים הוא א"ר חנינא: ליוצאין, ור"ע היא דאמר זריקה מועלת ליוצא - דלאו בת אכילה היא. אמר רב הונא אמר רב: מיצוי חטאת העוף - אינו מעכב דתני רב: הוזה דמה. רב אדא בר אהבה אמר רב: מיצוי חטאת העוף - מעכב, ותני רב: מיצה דמה. תא שמע: (ויקרא ה') והנשאר בדם ימצה אל יסוד המזבח [חטאת היא] בשלמא לרב אדא בר אהבה - היינו דכתיב והנשאר בדם ימצה חטאת היא, אלא לרב הונא מאי והנשאר? כדתניא דבי ר' ישמעאל: שאם נשאר ומאי (ויקרא ה') חטאת היא? ארישא. א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי: אלא מעתה, גבי מנחה דכתיב (ויקרא ב') והנותרת, הכי נמי שאם ניתותר? וכי תימא ה"נ,

דף ט.א

והתניא: (ויקרא ב') מסלתה ומשמנה על כל לבונתה - פרט שחסרה סלתה, וחסרה שמנה, וחסרה לבונתה אמרי: התם כתיב והנותרת - קרא יתירא כתיב. מתיב אבוה דשמואל (ור' אבין) לרב הונא: אחד חטאת העוף ואחד עולת העוף שמלקן ומיצה דמן חוץ למקומן - פסול ואין בו כרת, חוץ לזמנן - פיגול וחייבין עליו כרת קתני מיהת מיצה דמן הוא מותיב לה, והוא מפרק לה: לצדדין קתני. גופא, תנא דבי רבי ישמעאל: שאם

נשאר בדם, והא תנא דבי רבי ישמעאל התם: שיריים מעכבין ואמר רב פפא: מיצוי חטאת העוף איכא בינייהו תרי תנאי ואלביא דרבי ישמעאל: מתני'. עולת העוף מועלין בה משהוקדשה. נמלקה - הוכשרה ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינה. מיצה דמה - חייבין עליו משום פיגול, נותר, וטמא, ומועלין בה עד שתצא לבית הדשן. פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים - מועלין בהן משהוקדשו. נשחטו - הוכשרו ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינה. הוזה דמן - חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא, ומועלין בהן בבית הדשן עד שיתך הבשר. העולה מועלין בה משהוקדשה, נשחטה - הוכשרה ליפסל בטבול יום, ובמחוסר כפורים, ובלינה. משנזרק דמה - חייבין עליה משום פיגול נותר וטמא, ואין מועלין בעורות, אבל מועלין בבשר עד שתצא לבית הדשן. חטאת ואשם וזבחי שלמי ציבור מועלין בהן משהוקדשו. נשחטו - הוכשרו ליפסל בטבול יום, ובמחוסר כפורים, ובלינה. נזרק דמן - חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא, אין מועלין בבשר, אבל מועלין באימוריהן עד שיצאו לבית הדשן. שתי הלחם מועלין בהן משהוקדשו. קרמו בתנור - הוכשרו ליפסל בטבול יום, ובמחוסר כפורים, (ובלינה) ולישחוט עליהן את הזבח, נזרק דמן של כבשים - חייבין עליהן משום פיגול, נותר, וטמא, ואין בהן מעילה. לחם הפנים מועלין בו משהוקדשה. קרם בתנור - הוכשר ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים, ולהסדר על גבי השולחן. קרבו הבזיכין - חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא, ואין בו מעילה. המנחות מועלין בהן משהוקדשו קדשו בכלי - הוכשרו ליפסל בטבול יום, ובמחוסר כפורים, ובלינה. קרב הקומץ - חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא, ואין מועלין בשירים, אבל מועלין בקומץ עד שיצא לבית הדשן: גמ'. איתמר, הנהנה מאפר תפוח שעל גבי המזבח, רב אמר: אין מועלין בו, ורבי יוחנן אמר: מועלין בו. לפני תרומת הדשן - כולי עלמא לא פליגי דמועלין בו, כי פליגי - לאחר תרומת הדשן רב אמר אין מועלין בו - הרי נעשה מצותו, ור' יוחנן אמר: כיון דכתיב (ויקרא ו') ולבש הכהן מדו בד וגו' - כיון דצריך לבגדי כהונה בקדושתיה קאי. תנן מועלין בהן עד שתצא לבית הדשן קשיא לרב אמר לך רב: עד שתראה לבית הדשן.

דף ט.ב

מיתבי: וכולן שפקעו מעל גבי המזבח - לא יחזיר, וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח - לא יחזיר הא על גבי המזבח - יחזיר, בשלמא לר' יוחנן - ניחא, אלא לרב קשיא אמר לך רב: שאני גחלת דאית ביה מששא. איכא דאמר לה להך גיסא: טעמא משום גחלת - דאית ביה מששא, הא אפר דלית ביה מששא - אפילו לגבי מזבח אין מועלין בו, בשלמא לרב - ניחא, אלא לרבי יוחנן קשיא אמר לך רבי יוחנן: הוא הדין דאפילו אפר, והיינו טעמא דקתני גחלת, קאתי לאשמועינן דאפילו גחלת דאית בה מששא, כי פקעה מעל גבי המזבח - לא יחזיר. איתמר, הנהנה מבשר קדשי קדשים לפני זריקת דמים, ואמורי קדשים קלים לאחר זריקת דמים, רב אמר: מה שנהנה יפלו לנדבה, ולוי אמר: יביא דבר שכולו למזבח. תניא כוותיה דלוי, מעילה זו להיכן הולכת? הלמידין לפני

חכמים אומרים: יביא דבר שכולו למזבח, מאי ניהו - קטרת. תניא כוותיה דרב: הנהנה מדמי חטאת ומדמי אשם, עד שלא קרבה חטאתו - יוסיף ויביא חטאתו, ועד שלא קרבה אשמו - יוסיף ויביא אשמו. קרב חטאתו - ילכו לים המלח, כבר קרב אשמו - יפלו לנדבה. הנהנה מקדשי קדשים לפני זריקת דמים, ואימורי קדשים קלים לאחר זריקת דמים - מה שנהנה יפלו לנדבה. כל קרבנות המזבח - למזבח, קרבנות קדשי בדק הבית - לבדק הבית, קרבנות צבור - לנדבת צבור. הא גופה קשיא: עד שלא קרבה חטאתו - יוסיף ויביא חטאתו, משקרבה חטאתו - ילכו לים המלח וקתני: כל קרבנות המזבח - למזבח, ול"ש דאיכפור בעלים, ול"ש היכא דלא איכפור רישא ר' שמעון היא, דאמר: כל חטאת שכיפרו בעליה - תמות.

דף יא

(רישא רבי שמעון) וסיפא רבנן אמר רב גביהא דבי כתיל לרב אשי, הכי אמר אביי: רישא רבי שמעון וסיפא רבנן. אמר רבא: הכל מודים שאם נהנה מבשר קדשי קדשים שנטמא (קודם זריקה), ומאימורי קדשים קלין לאחר שהעלן - דפטור. פשיטא מאי קא מפסיד? מהו דתימא בשר קדשי קדשים שנטמא אית ליה מצות שריפה לכהנים, אימורי קדשים קלין - איכא מצוה להפוכי בצינורא, קמ"ל דלא. אמר רבא: הא דאמרת כבר קרבה חטאת - ילכו לים המלח, הני מילי - דאתידע ליה קמי כפרה, אבל לאחר כפרה - יפלו לנדבה, מאי טעמא - אין מפרישין מתחלה לאיבוד. מתני'. הקומץ, והלבונה, והקטורת, ומנחת כהנים, ומנחת כהן משיח, ומנחת נסכים - מועלין בהם משהוקדשו, קדשן בכלי - הוכשר ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינה, וחייבין עליו משום נותר ומשום טמא, ופיגול אין בה. זה הכלל: כל שיש לו מתירין אין חייבין עליו משום פיגול ונותר וטמא עד שיקריבו מתירין, וכל שאין לו מתירין - כיון שקידש בכלי, חייבין עליו משום נותר וטמא ופיגול אין בה.

דף יב

גמ'. מה"מ? דת"ר: יכול אין חייבין משום טומאה אלא בדבר שיש לו מתירין ודין הוא, ומה פיגול שהוא בידיעה אחת, וקרבו קבוע, ולא הותר מכללו - אין חייבין אלא על דבר שיש לו מתירין, טומאה שהיא בשתי ידיעות, וקרבו עולה ויורד, והותרה מכללה - אינו דין שלא יהא חייב אלא על דבר שיש לו מתירין? תלמוד לומר (ויקרא כ"ב) אמור אליהם לדורותיכם כל - איש אשר יקרב מכל זרעכם וגו' בכל הקדשים הכתוב מדבר יכול יהו חייבין עליהן מיד - תלמוד לומר אשר יקרב אמר רבי אלעזר: וכי יש נוגע שהוא חייב? הא כיצד, כל דבר שיש לו מתירין - אינו חייב עד שיקרבו מתירין, וכל דבר שאין לו מתירין - אינו חייב עד שיקדש בכלי. הדרן עלך חטאת העוף. מתני'. ולד חטאת, ותמורת חטאת, וחטאת שמתו בעליה - ימותו ושעיברה שנתה, ושאבדה ונמצאת בעלת מום, אם משכיפרו הבעלים - תמות, ואינה עושה תמורה, ולא נהנין ולא מועלין

דף יא.א

ואם עד שלא כיפרו הבעלים - תרעה עד שתסתאב, ותמכר, ויקחו בדמיה אחרת, ועושה תמורה, ומועלין בה: גמ'. מאי שנא רישא דלא קא מיפלגי, ומאי שנא סיפא דקא מיפלגי? רישא - פסיקא ליה, סיפא - לא פסיקא ליה. הא תנא ליה גבי תמורה תנא התם - משום תמורה, תנא הכא - משום מעילה. מתני'. המפריש מעות לנזירותו - לא נהנין ולא מועלין, מפני שהן ראויין לבא כולן שלמים. מת והיו לו מעות סתומין - יפלו לנדבה מעות מפורשים, דמי חטאת - ילכו לים המלח, לא נהנין ולא מועלין, דמי עולה - יביאו עולה ומועלין בהן, דמי שלמים - יביאו שלמים, ונאכלין ליום אחד, ואין טעונין לחם. גמ'. מתקיף לה ריש לקיש: וליתני נמי המפריש מעות לקינים - לא נהנין ולא מועלין, מפני שהן ראויין להביא תורין שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן אמר רבא, אמרה תורה: במעות סתומין - הבא שלמים, אמרה תורה הבא תורין שלא הגיע זמנן? אינן ראויין למזבח מתני'. רבי שמעון אומר: הדם - קל בתחלה וחמור בסופו נסכין - חומר בתחלתן, וקל בסופן. דם, בתחלתו - אין מועלין, יצא לנחל קדרון - מועלין בו נסכין, בתחלתן - מועלין בהן, ירדו לשיתין - אין מועלין בהן. גמ'. ת"ר מועלין בדמים דברי ר' מאיר ור"ש, וחכ"א: אין מועלין. מ"ט דמ"ד אין מועלין? אמר עולא: אמר קרא (ויקרא י"ז) ואני נתתיו לכם - שלכם הוא. דבי ר' ישמעאל תנא: לכפר - לכפרה נתתיו ולא למעילה. רבי יוחנן אמר: אמר קרא (ויקרא י"ז) כי הדם הוא בנפש יכפר - לפני כפרה כלאחר כפרה הוא, מה לאחר כפרה - אין בו מעילה, אף לפני כפרה - אין בו מעילה. ואימא: מה לפני כפרה - יש בו מעילה, אף לאחר כפרה - יש בו מעילה וכי יש לך דבר שנעשית מצותו ויש בו מעילה? אמאי לא?

דף יא.ב

הרי תרומת הדשן שנעשה מצותו ויש בו מעילה משום דהוה ליה תרומת הדשן ואיברי שעיר המשתלח שני כתובין הבאין כאחד, וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין. הניחא למ"ד איברי שעיר המשתלח - אין נהנין מהן, אלא למאן דאמר נהנין מהן, מאי איכא למימר? משום דהוה ליה תרומת הדשן ובגדי כהונה שני כתובין הבאין כאחד, וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין. הניחא לרבנן דאמרי (ויקרא ט"ז) והניחם שם - מלמד שהן טעונין גניזה, שפיר, אלא לרבי דוסא דאמר מותר להשתמש בהן כהן הדיוט, מאי איכא למימר? משום דהוה תרומת הדשן ועגלה ערופה שני כתובין הבאין כאחד. הניחא למ"ד אין מלמדין, אלא למ"ד מלמדין, מאי איכא למימר? תרי מיעוטי כתיבי, כתיב התם (דברים כ"א) הערופה, וכתיב התם (ויקרא ו') ושמו אצל המזבח, הני - אין, מידי אחרינא - לא. נסכים בתחילה מועלין בהן [וכו']. לימא מתני' דלא כר"א בר רבי צדוק, דתניא, ר"א בר רבי צדוק אומר: לול קטן היה בין כבש למזבח במערבו של כבש, אחת לשבעים שנה פרחי כהונה יורדין בו, ומביאין יין קרוש שהוא דומה לעגולי דבילה, ושורפין אותה בקדושה, שנאמר (במדבר כ"ח) בקודש הסך נסך שכר לה', כשם שניסוכה בקדושה - כך שריפתה בקדושה. מאי משמע? ואמר רבינא: אתיא קודש קודש כתיב הכא בקודש, וכתיב התם (שמות כ"ט) ושרפת את הנותר באש ולא יאכל כי

קודש הם, מה נותר - שריפתו בקדושה, אף האי נמי - בקדושה אפילו תימא ר' אלעזר בר רבי צדוק - דאי קלט. איכא דאמרי: לימא מתני' כר' אלעזר בר ר' צדוק דאי קלט? אמרי: לא, ומדרבנן. והא קרא קנסיב לה? אסמכתא. מתני'. דישון מזבח הפנימי, והמנורה - לא נהנין ולא מועלין. המקדיש דישון בתחלה - מועלין בה. תורין שלא הגיע זמן, ובני יונה שעבר זמן - לא נהנין ולא מועלין. גמ'. בשלמ'

דף יבא

מזבח החיצון - דכתיב ביה (ויקרא ו') ושמו אצל המזבח, מזבח הפנימי מנלן? אמר ר"א: דאמר קרא (ויקרא ב') והסיר את מוראתו בנוצתה, אם אינו ענין למזבח החיצון - תנהו ענין למזבח הפנימי. אימא: אידי ואידי במזבח החיצון, ולקבוע לו מקום א"כ לימא קרא אצל המזבח, מאי (ויקרא ו') הדשן - דאפילו מזבח הפנימי. מנורה מנלן דשן הדשן. מתני'. ר"ש אומר: תורין שלא הגיע זמן - מועלין בהן בני יונה שעבר זמן - לא נהנין ולא מועלין בהן. גמ'. בשלמא ר' שמעון כדקתני טעמא, שהיה ר"ש אומר: כל הראוי לאחר זמן והקדישו בתוך זמנו - הרי הוא בלא תעשה, ואין בו כרת. אלא רבנן, מאי שנא ממחוסר זמן? אמרי: מחוסר זמן - מידי דהוה אבעל מום דבר פדיון הוא, אבל הני עופות, כיון דאין מום פוסל בעופות - אין לעופות פדיון. אמר עולא א"ר יוחנן: קדשים שמתו - יצאו מידי מעילה דבר תורה. יתיב עולא וקאמר להא שמעתא, א"ל רב חסדא: מאן שמע לך ולר' יוחנן רבך [וכי] קדושה שבהן להיכן הלכה א"ל: תיקשי מתניתין תורין שלא הגיע זמן ובני יונה שעבר זמן - לא נהנין ולא מועלין, הכא נמי נימא: קדושה שבהן להיכן הלכה? א"ל: מודינא לך דאיכא מעילה מדרבנן וקשיא לי: מי איכא מידי דמעיקרא - לא אית ביה מעילה, ולבסוף - אית ביה מעילה? ולא? והא איכא דם, דמעיקרא - לית בה מעילה, ולבסוף אית בה מעילה, דתנן: דם, בתחלה - אין מועלין בו, יצא לנחל קדרון - מועלין בו אמרי: התם נמי - איכא מעילה מעיקרא,

דף יבב

דאמר רב: המקיז דם לבהמת קדשים - אסור בהנאה, ומועלין בו. גופא, אמר רב הונא אמר רב: המקיז דם לבהמת קדשים - אסור בהנאה, ומועלין בו. מתיב רב המנונא: חלב המוקדשין וביצי תורין לא נהנין ולא מועלין אמר ליה: כי קאמרינן - לגבי דם, דלא מתקיימת בלא דם, אבל חלב, דקא מקיימא בלא חלב - לא. מתיב רב משרשיא: הזבל והפרש שבחצר - אין נהנין ואין מועלין, ויפלו דמיה ללשכה. אמאי? הכא נמי לא מקיים בלא פרש אמרי: מאי איריא הדין פרש דמן עלמא קאתי לה - אזיל, האי - אתי אחרינא לאפוקי דם - מגופה. הא קתני לא נהנין ולא מועלין ודמיו ללשכה מסייעא ליה לרבי אלעזר, דאמר ר"א: כל מקום שאמרו חכמים קדוש ואינו קדוש - דמיו יפלו ללשכה. מתני'. חלב המוקדשין וביצי תורין - לא נהנין ולא מועלין, בד"א - בקדשי מזבח, אבל בקדשי בדק הבית, הקדיש תרנגולת - מועלין בה ובביצתה, חמורה - מועלין בה ובחלבה. גמ'. אלא גבי מזבח, כי אקדשה קדושת דמים, לא אית בה מעילה? אמר רב פפא: חסורי מיחסרא והכי קתני בד"א - כשהקדיש קדושת הגוף לגבי מזבח, אבל

הקדישו קדושת דמים לגבי מזבח - נעשה כמי שהקדישו לבדק הבית, הקדיש תרנגולת - מועלין בה ובביצתה, חמורה - מועלין בה ובחלבה. מתני'. כל הראוי למזבח

דף יג.א

ולא לבדק הבית, לבדק הבית ולא למזבח, לא למזבח ולא לבדק הבית - מועלין בה. כיצד: הקדיש בור מלא מים, אשפות מלאות זבל, שובך מלא יונים, אילן מלא פירות, שדה מלאה עשבים - מועלין בהם ובמה שבתוכה. אבל אם הקדיש בור ואח"כ נתמלא מים, אשפה ואח"כ נתמלא זבל, שובך ואח"כ נתמלא יונים, אילן ואח"כ נתמלא פירות, שדה ואחר כך נתמלאה עשבים - מועלין בהם ואין מועלין במה שבתוכה. ר' יוסי אומר: המקדיש את השדה והאילן - מועלין בהן ובגידולה, מפני שהן גידולי הקדש. ולד המעושרת לא ינוק מן המעושרת, ואחרים מתנדבים כן. ולד המוקדשין לא ינוק מן המוקדשין, ואחרים מתנדבים כן. הפועלים לא יאכלו מן גרוגרות הקדש, וכן פרה מכרשיני הקדש. גמ'. קתני ולד המעושרת לא ינוק מן המעושרת, מנהני מילי? אמר רב אחדבוי בר אמי: אתיא העברה העברה מבכור, מה בכור - מועלין בו, אף חלב המעושרת - מועלין בו חלב המוקדש נמי, אתיא אמו אמו מבכור. הפועלין לא יאכלו כו'. מאי טעמא? אמר רב אחדבוי בר אמי: דאמר קרא (דברים כ"ה) לא תחסום שור בדישו דישו - שלך, ולא דישו של הקדש. הדש קלעילין בשדה הקדש - מעל, והא בתלוש בעינן אמר רבינא: ש"מ - אבקה מעלי לה.

דף יג.ב

מתני'. שרשי אילן [של] הדיוט הבאין בשל הקדש, ושל הקדש שבאין בשל הדיוט - לא נהנין ולא מועלין. מעין שהוא יוצא מתוך השדה של הקדש - לא נהנין ולא מועלין, יצא חוץ לשדה - נהנין ממנו. המים שבכד של זהב - לא נהנין ולא מועלין, נתנן בצלוחית - מועלין בהן. ערבה - לא נהנין ולא מועלין, ר"א ברבי צדוק אומר: נוהגין היו הזקנים שנהנים ממנו בלולביהן. גמ'. אמר ר"ל: אין מועלין - בכולן, אבל מועלין בשלש לוגין. והקתני סיפא נתנו לצלוחית מועלין בהן מכלל דרישא - אפילו בשלשת לוגין נמי לא אלא אי איתמר - אסיפא איתמר, מועלין בהן אמר ר"ל: אין מועלין אלא בג' לוגין, ורבי יוחנן אמר: מועלין בכולן. למימרא דקסבר ר"ל יש שיעור למים? והתנן: אמר ר"א, המנסך מי חג בחג בחוץ - חייב, ואמר רבי יוחנן משום מנחם יודאפה: ר"א בשיטת ר"ע אמר, דדריש נסכיהם - אחד ניסוך המים ואחד ניסוך היין ואמר ריש לקיש: אי מה יין - שלש לוגין, אף מים - שלש לוגין מכלל דסבר ריש לקיש אין שיעור למים. לטעמא דמנחם יודאפה קאמר. מתני'. הקן שבראש האילן של הקדש - לא נהנין ולא מועלין, שבאשירה - יתיו בקנה. המקדיש את החורש - מועלין בכולו. גמ'.

דף יד.א

איתמר, עבודת כוכבים שנשתברה מאליה, ר' יוחנן אמר: אסורה, ור"ל אמר: מותרת. רבי יוחנן אמר אסורה - דלא בטלה עובד כוכבים, ור"ל אמר: מותרת, מימר אמר - היא גופה לא מצלה, לדידי מצלה לי? איתביה ריש לקיש לרבי יוחנן: הקן שבראש האילן

של הקדש - אין נהנין ואין מועלין, שבאשירה - יתיז בקנה, מאי לאו - דאיתבר מגופה וקתני יתיז בקנה לא, - דאייתי עצים מעלמא. אי הכי, אמאי של הקדש אין נהנין ואין מועלין? אלא בגידולין הבאין לאחר מכאן, וקסבר אין מועלין בגידולין הכי נמי מסתברא, דאי ס"ד דאייתי מעלמא, אמאי יתיז בקנה? לשקליה משקל אמר רבי אבהו א"ר יוחנן: לעולם דאייתי מעלמא, ומאי יתיז - יתיז אפרוחים. אמר ליה רבי יעקב לרבי ירמיה: אפרוחים - כאן וכאן מותרין, ביצים - כאן וכאן אסורין. אמר רב אשי: אם אפרוחים צריכין לאמן - כביצים דמו. מתני'. הגזברים שלקחו עצים - מועלין בעצים, ואין מועלין לא בשיפויי ולא בנבייה. גמ'. אמר שמואל: בונין בחול ואח"כ מקדישין. מאי טעמא? מאן דמתנדב מעות מקדש להו, דאמר תיחול קדושת מעות אבנין ויהיב להון לאומנין בשכרן.

דף יזב.

מיתיבי: מותר הקטרת מה היו עושין בו - היו מפרישין ממנה שכר האומנין, ומחללין אותה על מעות האומנין, ונותנין אותה לאומנין, וחוזרין ונוטלין אותה מתרומה חדשה ואמאי? ליחליה אבנין דלא איכא בנין והא מעות האומנין קתני דליכא בנין כשיעור מעות והאמר שמואל: הקדש שוה מנה שחיללו על שוה פרוטה - מחולל הני מילי - דאי עבד, לכתחלה - לא. רב פפא אמר: היינו טעמא דבונין בחול - לא נתנה תורה למלאכי השרת, אמרי דלמא בעי למיזגא - וזגא עליהו, אי בנא בקודשא - אישתכח דקמעיל בקודשא. תנן: הגזברין שלקחו את העצים - מועלין בהן, ואין מועלין לא בשיפויי ולא בנבייה, ואמאי מועלין בהן? הכא נמי ליעבד בחול, אמרי - דדלמא בעי למיזגא וזגא עליהן, ואישתכח דקא מועל בקדשים א"ר פפא: אי בעצים דמכאן ואילך - הכי נמי, אלא כי תנן במתניתין - בעצים דיומיה. הדרן עלך ולד חטאת.

דף טו.א

מתני'. קדשי מזבח מצטרפין זה עם זה למעילה, ולחייב עליהם משום פיגול ונותר וטמא. קדשי בדק הבית מצטרפין זה עם זה. אחד קדשי מזבח ואחד קדשי בדק הבית מצטרפין זה עם זה למעילה. גמ'. השתא יש לומר דקתני אחד קדשי מזבח ואחד קדשי בדק הבית דהאי קדושת הגוף והאי קדושת דמים, אפ"ה קתני מצטרפין זה עם זה, קדשי מזבח עם קדשי מזבח מיבעיא משום דקתני עלה לחייב עליהן משום פיגול ונותר וטמא דקדשי בדק הבית לא איכא הכי, משום הכי קא פליג ליה. א"ר ינאי: מחוורתא, אין חייבין משום מעילה - אלא על קדשי בדק הבית ועולה בלבד, מ"ט - דאמר קרא (ויקרא ה') נפש כי תמעול מעל מקדשי ה', קדשים המיוחדין לה' - יש בהן מעילה, אבל קדשי מזבח - אית בהו לכהנים ואית בהו לבעלים. תנן: קדשי מזבח מצטרפין זה עם זה למעילה מדרבנן. קדשי קדשים ששחטן בדרום - מועלים בהן מדרבנן. תנן: הנהנה מן החטאת כשהיא חיה - לא מעל עד שיפגום, כשהיא מתה - כיון שנהנה כל שהוא מעל מדרבנן. ומדאורייתא לא? והתניא, רבי אומר: כל חלב לה' - לרבות אימורי קדשים קלים למעילה מדרבנן. והא קרא קא נסיב לה אסמכתא בעלמא. והא אמר עולא אמר

רבי יוחנן: קדשים שמתו - יצאו מידי מעילה דבר תורה במאי? אילימא בקדשי בדק הבית - אפילו כי מתו נמי, לא יהא אלא דאקדיש אשפה לבדק הבית, לאו אית בה מעילה? אלא - קדשי מזבח, דאורייתא מי אית בהו מעילה? אלא הכי קא אמרי דבי רבי ינאי: מהאי קרא - קדשי בדק הבית שמעין מינה, קדשי מזבח - לא שמעין מינה.

דף טו.ב

מתני'. חמשה דברים בעולה מצטרפין זה עם זה: הבשר, והחלב, והסולת, והיין, והשמן. וששה בתודה: הבשר, והחלב, והסולת, והיין, והשמן והלחם. גמ'. מתני ליה רב הונא לרבא: חמשה דברים בעולם מצטרפין זה עם זה. א"ל: בעולם קא אמרת? והא קתני בתודה, ו' דברים, שבתודה: הבשר והחלב והסולת והיין והשמן ולחמי תודה א"ל: תני בעולה. תנינא להא דתנו רבנן: עולות ואימורים מצטרפין לכזית להעלותן בחוץ, ולחייב עליהן משום פיגול ונותר וטמא. קתני בעולה אין, בשלמים - לא, בשלמא להעלותן בחוץ, עולה דכליל היא - מצטרפין, שלמים - לא מצטרפין: אלא לחייב עליהן משום פיגול ונותר וטמא, שלמים אמאי לא מחייב? והתנן: כל הפיגולים מצטרפין זה עם זה, וכל הנותרות מצטרפות זו עם זו אלא אימא עולה ואימוריה - מצטרפין זה עם זה לכזית ליזרק עליהן את הדם וכיון דמצטרפין ליזרק את הדם - חייב וכו'. ומאן קתני לה? רבי יהושע היא, דתניא, רבי יהושע אומר: כל הזבחים שבתורה שנשתייר מהן כזית בשר וכזית חלב - זורק את הדם, כחצי זית בשר וכחצי זית חלב - אינו זורק את הדם, ובעולה אפילו כחצי זית בשר וכחצי זית חלב - זורק את הדם מפני שכולה כליל: ובמנחה - אפילו כולה קיימת לא יזרוק. מנחה מאי עבידתיה? אמר רב פפא: מנחת נסכים. מתני'. התרומה, ותרומת מעשר, ותרומת מעשר של דמאי, והחלה, והביכורים - מצטרפין זה עם זה לאסור, ולחייב עליהן את החומש. כל הפיגולים מצטרפין זה עם זה, וכל הנותרים מצטרפין זה עם זה. גמ'. מאי טעמא? כולהו איקרו תרומה גבי חלה כתיב (במדבר ט"ו) ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה, גבי ביכורים נמי איקרו תרומה דתניא: (דברים י"ב) ותרומת ידך - אלו ביכורים, אבל אינך לא צריכא. מתני'. כל הנבילות מצטרפין זו עם זו, וכל השקצים מצטרפין זה עם זה: גמ'. אמר רב:

דף טז.א

לא שנו אלא לענין טומאה, אבל לענין אכילה - טהורין בפני עצמן, וטמאים בפני עצמן ולוי אמר: אפילו לאכילה נמי מצטרפין ורב אסי אמר: טהורים לעצמן וטמאין לעצמן. איכא דאמרי: פליגא אדרב, ואיכא דאמרי: לא פליגא. מיתבי: מיתת פרה וחיי גמל - אין מצטרפין זה עם זה, הא מיתת שניהם - מצטרפין, וקשיא לרב אסי אימא: הא חיי שניהם - מצטרפין, ומני - רבי יהודה היא, דאמר: אבר מן החי נוהג בטמאה. אבל מיתת שניהם מאי - לא מצטרפי, א"כ מאי איריא דרהיט ותני מיתת פרה וחיי גמל, הא אפילו מיתת שניהם לא מצטרפי ועוד, תניא: חצי זית פרה בחייה וחצי זית גמל במיתתה - אין מצטרפין, אבל חצי זית מפרה וחצי זית מגמל, בין בחייה בין במיתתה - מצטרפין קשיא רישא אסיפא אלא לאו שמע מינה: מיתת שניהם - מצטרפין אמר לך רב אסי:

האי תנא סבר איסור חל על איסור.

דף טזב

אמר רב יהודה אמר רב: אכילת שרצים לוקה עליו בכזית, מאי טעמא - אכילה כתיב בהו. והתני רבי יוסי בר ר' חנינא קמיה דרבי יוחנן: (ויקרא כ') והבדלתם בין הבהמה הטהורה לטמאה ובין העוף הטמא לטהור ולא תשקצו את נפשותיכם בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמוש האדמה אשר הבדלתי לכם לטמא, פתח הכתוב באכילה וסיים בטומאה, מה טומאה - בכעדשה, אף אכילה - בכעדשה וקלסיה ר' יוחנן, וקשיא לדרב לא קשיא, כאן - במיתתו, כאן - בחייהו. אמר ליה אביי: והא רב אמתני קאי, ומתני כל השרצים קתני - אפילו במיתתו (לאו דאיכא פורתא מהאי ופורתא מהאי) אמר ליה רב יוסף: ההיא דיוקא, דילך הוא, רב - שמעתא בעלמא קאמר. וקלסיה ר' יוחנן. מיתבי: האיברין אין להן שיעור, אפי' פחות מכזית נבלה ופחות מכעדשה מן השרץ - מטמאין ואמר רבי יוחנן: אין לוקין עליהן אלא בכזית אמר רבא: במובדלין דבר הכתוב. א"ל רב אדא בר אהבה לרבא: אלא מעתה, בהמה נמי - ליפלגי בין מובדלת לשאינה מובדלת

דף יזא

אמר ליה: כי קא מקיש רחמנא - (ויקרא כ') לבל תשקצו, אבל לשיעורין - לא. מתני: דם השרץ והבשר - מצטרפין זה עם זה. כלל אמר רבי יהושע: כל שטומאתו ושיעורו שוין - מצטרפין, טומאתו ולא שיעורו, שיעורו ולא טומאתו, לא טומאתו [ולא] שיעורו - אין מצטרפין. גמ'. אמר רב חנין אמר רב זעירא, וכן אמר רבי יוסי בר ר"ח: (ויקרא י"א) הטמאין - מלמד שהן מצטרפין, ואפילו שרץ ושרץ, שרץ ודם, בין משם אחד בין משני שמות אמר רב יוסף: לא קשיא, כאן - בכולו, כאן במקצתו, ומנא תימרא - מדתניא, נשפך על הרצפה והיה מקומה קטפרס, איהל על מקצתו - טהור, איהל על כולו - טמא. מאי מקצתו? אילימא מקצת דם - והא אמר רבי חנינא אמר רבי: רביעית דם שהגיס בה - טהורה אלא לאו שמע מינה, כאן - בכולו, כאן - במקצתו, ש"מ. שאל רבי מתיא בן חרש את רבי שמעון בן יוחאי בעיר [רומי]: מנין לדם שרצים שהוא טמא? א"ל: דאמר קרא (ויקרא י"א) וזה לכם הטמא. אמרו לו תלמידי: חכים ליה בן יוחאי אמר להם: תלמוד ערוך בפיו של רבי אלעזר בר רבי יוסי. שפעם אחת גזרה המלכות גזרה שלא ישמרו את השבת, ושלא ימולו את בניהם, ושיבעלו את נדות. הלך רבי ראובן בן איסטרוכלי וסיפר קומי, והלך וישב עמהם, אמר להם: מי שיש לו אויב יעני או יעשיר? אמרו לו: עני, אמר להם: אם כן, לא יעשו מלאכה בשבת - כדי שיענו, אמרו: טבית אמר, ליבטל, ובטל. חזר ואמר להם: מי שיש לו אויב יכחיש או יבריא? אמרו לו: יכחיש, אמר להם: אם כן, ימולו בניהם לשמונה ימים - ויכחישו, אמרו: טבית אמר, ובטל. חזר ואמר להם: מי שיש לו אויב ירבה או יתמעט? אמרו לו: יתמעט, אם כן - לא יבעלו נדות, אמרו: טבית אמר, ובטל. הכירו בו שהוא יהודי - החזירו. אמרו: מי ילך ויבטל הגזרות -

דף יזב

ילך ר' שמעון בן יוחאי שהוא מלומד בנסים, ואחריו מי ילך - ר"א בר ר' יוסי. אמר להם רבי יוסי: ואילו היה אבא חלפתא קיים, יכולין אתם לומר לו תן בנדך להריגה? אמר להם ר' שמעון: אילו היה יוחאי אבא קיים, יכולין אתם לומר לו תן בנדך להריגה? אמר להם רבי יוסי: אנא אזלין דלמא עניש ליה ר' שמעון דקא מסתפינא. קביל עליה דלא ליענשיה, אפילו הכי ענשיה. כשהיו מהלכין בדרך נשאלה שאלה זו בפניהם: מנין לדם השרץ שהוא טמא? עקם פיו ר' אלעזר בר רבי יוסי ואמר: (ויקרא י"א) וזה לכם הטמא. אמר ליה ר' שמעון: מעקימת שפתיך אתה ניכר שתלמיד חכם אתה, אל יחזור הבן אצל אביו יצא לקראתו בן תמליון: רצונכם אבוא עמכם? בכה ר' שמעון ואמר: מה שפחה של בית אבא - נזדמן לה מלאך שלש פעמים. ואני לא פעם אחת יבא הנס מכל מקום. קדים הוא, על בברתיה דקיסר, כי מטא התם, אמר: בן תמליון צא בן תמליון צא וכיון דקרו ליה - נפק אזל. אמר להון: שאילו כל מה דאית לכון למישאל ועיילינהו לגנוזיה, לשקול כל דבעו. אשכחו ההוא איגרא, שקלוה וקרעוה, והיינו דאמר רבי אלעזר בר רבי יוסי: אני ראיתיה בעיר [רומי], והווי עליה כמה טיפי דמים. מתני'. הפיגול והנותר - אין מצטרפין, מפני שהן שני שמות. השרץ והנבלה, וכן הנבלה ובשר המת - אין מצטרפין זה עם זה לטמא, אפילו - בקל שבשניהן. גמ'. אמר רב יהודה אמר שמואל: לא שנו - אלא לטומאת הידים דמדרבנן היא, אבל לענין אכילה - מצטרפין, דתניא, ר' אליעזר אומר (שמות כ"ט) לא יאכל כי קדש הוא - כל שבקדש פסול, בא הכתוב ליתן לא תעשה על אכילתו. מתני'. האוכל שנטמא באב הטומאה ושנטמא בולד הטומאה - מצטרפין זה עם זה לטמא בקל שבשניהם. כל האוכלים מצטרפין זה עם זה, לפסול הגוייה - כבחצי פרס, כבמזון שתי סעודות - לעירוב, וכביצה - לטמא טומאת אוכלין, וכגרוגרת - להוצאת שבת, וככותבת - ביום הכפורים. כל המשקין מצטרפין זה עם זה, לפסול את הגוייה - ברביעית, וכמלא לוגמא - ביום הכפורים. גמ'. תניא, רבי שמעון אומר: מה טעם - שאפשר לשני שיעשה ראשון. ומי קא עביד שני ראשון? הא לא אפשר אמר רבא: הכי קאמר מי גרם לשני לאו ראשון? רב אשי אמר: ראשון ושני לגבי שלישי - בני חדא ביקתא אינון.

דף יח.א

מתני'. הערלה וכלאי הכרם - מצטרפין זה עם זה, ר' שמעון אומר: אין מצטרפין. גמ'. ומי צריך ר"ש לצרופי? והתניא, ר"ש אומר: כל שהוא למכות תני: אין צריכין לצרף. מתני'. הבגד והשק, השק והעור, העור והמפץ - כולן מצטרפין זה עם זה אר"ש: מה טעם - מפני שהן ראוין ליטמא במושב. גמ'. תנא: קיצע מכולן שלשה, ועשה מהן בגד, למשכב - שלשה, למושב - טפח, לאחיזה - כל שהו. מאי לאחיזה? אמר ר"ל אמר ר' ינאי: שכן עומד לנוולה. במתניתא תנא: הואיל וראוי לקוצצי תאנים. הדרן עלך קדשי מזבח. מתני'. הנהנה מן ההקדש שוה פרוטה, אע"פ שלא פגם - מעל, דברי ר"ע: וחכ"א: כל דבר שיש בו פגם - לא מעל עד שיפגום, ושאין בו פגם - כיון שנהנה מעל. כיצד: נתנה קטלא בצוארה, טבעת בידה, שתה בכוס של זהב, כיון שנהנה - מעל. לבש

בחלוק, כסה בטלית, ביקע בקרדום - לא מעל עד שיפגום. הנהנה מן החטאת, כשהיא חיה - לא מעל עד שיפגום, כשהיא מתה - כיון שנהנה מעל. גמ'. תנא: מודה ר"ע לחכמים בדבר שיש בו פגם. במאי קא מיפלגי? אמר רבא: בלבוש מציעאה ומלמלא. ת"ר: (ויקרא ה') נפש - אחד היחיד ואחד הנשיא ואחד המשיח, (ויקרא ה') כי תמעל מעל - אין מעל אלא שנוי, וכן הוא אומר (במדבר ה') איש איש כי תשטה אשתו ומעלה בו מעל, ואומר (דברי הימים א' ה') וימעלו באלהי

דף יח.ב

אבותיהם ויזנו אחרי הבעלים. יכול פגם ולא נהנה, או נהנה ולא פגם, ובמחובר לקרקע, ובשליח שעשה שליחותו - תלמוד לומר וחטאה נאמר (ויקרא כ"ב) חטא בתרומה, ונאמר חטא במעילה, מה חטא האמור בתרומה - פוגם ונהנה, ומי שפגם נהנה, ובדבר שפוגם בו נהנה, ופגימתו והנאתו כאחד, ובתלוש מן הקרקע ובשליח שעשה שליחותו, אף חטא האמור במעילה - פוגם ונהנה, ומי שפגם נהנה, ובדבר שפוגם בו נהנה, ופגימתו והנאתו כאחד, ובתלוש מן הקרקע, ובשליח שעשה שליחותו. אין לי אלא אוכל ונהנה, בדבר שאין בו פגם מניין? אכילתו ואכילת חברו, הנייתו והניית חברו, הנאתו ואכילת חברו, אכילתו והניית חברו, שמצטרפין זע"ז אפילו לזמן מרובה, מניין? ת"ל: (ויקרא ה') תמעול מעל - מ"מ. אי מה חטא האמור בתרומה - לא צירף שתי אכילות כאחד, אף חטא האמור במעילה - לא צירף שתי אכילות כאחד, מניין אכל היום ואכל למחר, ואפי' לזמן מרובה? ת"ל: תמעול מעל - מ"מ. אי מה חטא האמור בתרומה - פגימתו והנאתו כאחד מניין לאכילתו ואכילת חברו, ואפי' מכאן ועד שלש שנים מניין? ת"ל: תמעול מעל - מכל מקום. אי מה חטא האמור בתרומה -

דף יט.א

עד שיצא מן הקדש לחול, מן הקדש לקדש, כגון לקח קיני זבים וקיני זבות וקיני יולדות, ושקל שקלו, והביא חטאתו ואשמו מן ההקדש, כיון שהוציא - מעל, דברי ר' שמעון רבי יהודה אומר: עד שיזרוק הדם מניין? ת"ל: (ויקרא ה') תמעול מעל - מכל מקום: אמר מר: נפש - אחד היחיד, ואחד הנשיא, ואחד המשוח במשמע. שיכול מאי? פשיטא, נפש כתיב מהו דתימא: אמר רחמנא (שמות ל') ואשר יתן ממנו על זר - והאי לאו זר הוא - דהא אימשח בגוויה, קמ"ל. ואקשה רחמנא לסוטה, ולעבודת כוכבים, ולתרומה לסוטה - דאף על גב דלא פגם, גבי הקדש נמי - נתנה טבעת בידה מעלה כי אקשה רחמנא לעבודת כוכבים - דעד דאית בה שינוי, גבי הקדש נמי - עד דביקע בקרדום ויפגם ופגום. אקשה רחמנא לתרומה, מה תרומה (ויקרא כ"ב) כי יאכל - פרט למזיק, גבי הקדש נמי - כל דבר אכילה - כי מזיק ליה פטור. כיצד נתנה קטלא כו'. אמר ליה רב כהנא לרב זביד: ודהבא לאו בר איפגומי הוא? והא דהבא דכלתיה דנון, להיכא אזל? אמר ליה: דלמא דהבא דרמיין כלתיך הוא, ועוד: נהי דלא איכא נהנה ופגם לאלתר, לעולם מי לא איכא פגימה? הנהנה מן החטאת וכו'. מכדי, אי בבהמה תמימה - היינו כוס של זהב א"ר פפא: בבעלת מום עסקינן.

דף יט.ב

מתני'. נהנה כבחצי פרוטה ופגם כחצי פרוטה, או שנהנה בשוה פרוטה בדבר אחד, ופגם בשוה פרוטה בדבר אחר - לא מעל, עד שיהנה בשוה פרוטה ופגם בשוה פרוטה בדבר אחד. אין מועל אחר מועל במוקדשין אלא בהמה וכלי שרת בלבד כיצד: רכב על גבי בהמה, ובא חברו ורכב, ובא חברו ורכב - כולן מעלו שתה בכוס של זהב, ובא חברו ושתה, ובא חברו ושתה - כולן מעלו תלש מן החטאת, ובא חברו ותלש, ובא חברו ותלש - כולן מעלו רבי אומר: כל דבר שאין לו פדיון - יש בו מועל אחר מועל. גמ'. מני מתניתין? רבי נחמיה היא, דתניא: אין מועל אחר מועל אלא בבהמה בלבד, ר' נחמיה אומר בהמה וכלי שרת. מ"ט דת"ק? קסבר: בעניינא דבהמה כתיב, דכתיב (ויקרא ה') באיל האשם ור' נחמיה אמר לך: ק"ו, אם אחרים מביא לקדושתו - הוא עצמו לא כ"ש: רבי אומר כל דבר שאין לו פדיון יש בו. היינו ת"ק אמר רבא: איכא בינייהו עצים דת"ר: האומר הרי עלי עצים - לא יפחות משני גזירין, רבי אומר עצים קרבן הן וטעונין מלח, וטעונין תנופה. אמר רבא: לדברי רבי - עצים טעונין עצים ואמר רב פפא: לדברי רבי - עצים צריכין קמיצה. רב פפא אמר: קדשי מזבח תמימין, ונעשו בעלי מומין, ועבר ושחטן, איכא בינייהו והתניא: קדשי מזבח תמימין, ונעשו בעלי מומין, ועבר ושחטן, רבי אומר יקברו, וחכ"א יפדו. מתני'. נטל אבן או קורה של הקדש - הרי זה לא מעל.

דף כ.א

נתנה לחברו - הוא מעל, וחברו לא מעל. בנאה בתוך ביתו - ה"ז לא מעל, עד שידור תחתיה בשוה פרוטה. נטל פרוטה של הקדש - ה"ז לא מעל, נתנה לחברו - הוא מעל וחברו לא מעל. נתנה לבלן, אע"פ שלא רחץ - מעל, שהוא אומר לו הרי המרחץ פתוח לפניך, הכנס ורחוץ אכילתו ואכילת חברו, הנייתו והניית חברו, אכילתו והניית חברו, הנייתו ואכילת חברו. מצטרפין זה עם זה, ואפילו לזמן מרובה. גמ'. מ"ש הוא ומ"ש חבירו? אמר שמואל: בגזבר המסורות לו עסקינן. בנאה בתוך ביתו אינו חייב כו'. למה לי עד שידור תחתיה? כיון דשניה - מעל אמר רב: כגון שהניחה על פי ארובה. וכיון דבני לה מיהת מעל, לימא מסייע ליה לרב, דאמר רב: המשתחוה לבית - אסרו אמר רב אחא בריה דרב איקא: הנאה הנראת לעינים אסרה תורה. לימא מסייע ליה: הדר בבית של הקדש - כיון שנהנה ממנה מעל אמר ריש לקיש: התם - בשהקדישו ולבסוף בנאו אבל בנאו ולבסוף הקדישו מאי - לא מעל, מאי איריא רהיט ותני הדר בבית של מערה - לא מעל, לימא הדר בבית של אבנים שבנאו ולבסוף הקדישו - לא מעל אמרי: הא - פסיקא ליה, הא - לא פסיקא ליה. הדרן עלך הנהנה. מתני'. השליח שעשה שליחותו - בעל הבית מעל, לא עשה שליחותו - השליח מעל, כיצד: אמר לו תן בשר לאורחים ונתן להם כבד, כבד - ונתן להם בשר - השליח מעל. אמר לו: תן להם חתיכה חתיכה והוא אומר: טלו שתים והם נטלו שלש - כולם מעלו.

דף כ.ב

גמ'. מאן תנא דכל מילתא דמימלך עלה שליח - תרתי מילי הויין? א"ר חסדא: דלא

כר"ע דתנן: הנודר מן הירק - מותר בדילועין, ור"ע אוסר. אביי אמר: אפילו תימא ר"ע, מי לא בעי לאימלוכי? כי אמרו רבנן קמיה דרבא, אמר להו: שפיר קאמר נחמני מאן תנא דפליג עליה דר"ע? רשב"ג היא, דתניא: הנודר מן הבשר - אסור בכל מיני בשר, ואסור בראש וברגלים, בקנה, ובכבד, ובלב, ואסור בבשר עופות, ומותר בבשר דגים וחגבים. רשב"ג מתיר בראש וברגלים, בקנה ובכבד, ובעופות, ובדגים ובחגבים וכן היה רשב"ג אומר: קרביים לאו בשר הן, ואוכליהן לאו בר איניש. ולת"ק, מ"ש בבשר עופות - משום דרגיל איניש דאמר לא אשכחי בשרא דחיותא - ואתאי בשרא דציפרא, אי הכי, הכי נמי עביד איניש למימרא לא אשכחי בשרא דחיותא - ואתאי דגים אמר רב פפא: ביום הקזה עסקינן, דלא אכיל איניש דגים. אי הכי, ציפרא נמי (לא) ניכול, דאמר שמואל: דמסוכר ואכל ציפרא - פרח ליביה כציפרא ועוד תניא: אין מקיזין דם לא על הדגים, ולא על העופות, ולא על בשר מליח אלא אמר רב פפא: ביומא דכייבין ליה עיניה עסקינן, דלא אכיל דגים. אמר לו תן לו חתיכה כו': שמע מינה: מוסיף על שליחותו - הוי שליח אמר רב ששת: דאמר שליח טול אחת מדעתו ואחת מדעתך,

דף כא.א

מהו דתימא: עקר שליח שליחותיה דבעה"ב, ולא למעול - קמ"ל. מתני'. אמר לו. הבא לי מן החלון או מן הדלוסקמא והביא לו, אע"פ שאמר בעה"ב לא היה בלבי אלא מזה והביא מזה - בעה"ב מעל. אבל אם אמר לו הבא לי מן החלון והביא לו מן הדלוסקמא, או מן הדלוסקמא והביא לו מן החלון - השליח מעל. שלח ביד חרש שוטה וקטן, אם עשו שליחותו - בעה"ב מעל, לא עשו שליחותו - חנווני מעל. שלח ביד פקח, ונזכר עד שלא הגיע אצל חנווני - חנווני מעל לכשיוציא. כיצד יעשה - נוטל פרוטה או כלי, ואומר: פרוטה של הקדש בכל מקום שהוא - מחולל על זה. שההקדש נפדה בכסף ובשוה כסף. גמ'. מאי קמ"ל? דברים שבלב אינם דברים. שילח ביד חרש שוטה וקטן אם עשו [וכו']. והא לאו בני שליחותא ניהו א"ר אלעזר: עשאום כמעטן של זיתים דתנן: הזיתים מאימתי מקבלין טומאה - משיזיעו, זיעת המעטן ולא זיעת הקופה. רבי יוחנן אמר: כאותה ששנינו נתנו ע"ג הקוף והוליכו, או ע"ג הפיל והוליכו (ואמר לאחר לקבלו ממנו) - הרי זה עירוב, אלמא - קא עבדא שליחותיה, ה"נ - איתעביד שליחותיה. שלח ביד פקח [וכו']. ואע"ג דלא אידכר שליח, ורמינהי: נזכר בעה"ב ולא נזכר שליח - השליח מעל (נזכרו שניהם חנווני מעל) א"ר ששת: מתני' (נמי) - כשנזכרו שניהם. מתני'. נתן לו פרוטה, אמר לו: הבא לי בחציה נרות ובחציה פתילות, והלך והביא לו בכולה פתילות, או בכולה נרות או שאמר לו: הבא לי בכולה נרות, או בכולה פתילות, והלך והביא בחציה נרות ובחציה פתילות - שניהם לא מעלו. אבל אם אמר לו: הבא לי בחציה נרות ממקום פלוני, ובחציה פתילות ממקום פלוני, והלך והביא לו נרות ממקום פתילות, ופתילות ממקום נרות - השליח מעל. נתן לו שתי פרוטות, ואמר לו: לך והבא לי אתרוג, והלך והביא לו באחת אתרוג ובאחת רימון - שניהם מעלו, רבי יהודה אומר: בעה"ב לא מעל, שהוא אומר לו אתרוג גדול הייתי מבקש - והבאת לי קטן ורע. נתן לו דינר זהב,

ואמר לו: לך והבא לי חלוק,

דף כא.ב

והלך והביא לו בשלשה חלוק, ובשלשה טלית - שניהם מעלו, ר' יהודה אומר: בעה"ב לא מעל, שהוא אומר לו, חלוק גדול הייתי מבקש - והבאת לי קטן ורע. גמ'. שמעת מינה: מאן דאמר לשלוחו זיל זבן לי כורא דארעא, ואזל זבן ליה ליתכא - קני לוקח אמרי: הכא היכי דמי - כגון דאייתי ליה שוה ו' בשלש. אימא סיפא: ר' יהודה אומר בעה"ב לא מעל, שהוא יכול לומר לו חלוק גדול הייתי מבקש והבאת לי חלוק קטן ורע דא"ל: אי יהבת דינר כוליה - אייתית לי שוה ב' דינרין ה"נ מסתברא, דקתני: (סיפא) מודה ר' יהודה בקטנית ששניהם מעלו, שהקטנית בפרוטה וקטנית בדינר. ה"ד? אי באתרא דזבני בשומא - גבי קטנית נמי, דיהב סלע מוזלי ליה טפי אמר רב פפא: בדוכתא דמזבני בכני כני, כנא כנא בפרוטה, דהתם פסיק מילתייהו. מתני'. המפקיד מעות אצל שולחני, אם צרורין - לא ישתמש בהן, לפיכך אם הוציא - מעל. אם מותרין - ישתמש בהן, לפיכך אם הוציא - לא מעל. אצל בעה"ב - בין כך ובין כך לא ישתמש בהן, לפיכך אם הוציא - מעל. החנווני כבעה"ב - דברי ר"מ, ר' יהודה אומר: כשולחני נפלה פרוטה של הקדש בתוך כיסו, או שאמר, פרוטה בכיס זה הקדש כיון שהוציא את הראשונה - מעל, דברי ר"ע. וחכמים אומרים: עד שיוציא את כל הכיס, ומודה ר"ע לחכמים באומר פרוטה מן כיס זה הקדש - שהוא מוציא והולך, עד שיוציא את כל הכיס. גמ'. כי אתא רב דימי אמר רמי ליה ר"ל לר' יוחנן: מ"ש רישא ומ"ש סיפא? אמר ליה: סיפא - באומר לא יפטור כיס זה מן ההקדש. כי אתא רבין אמר: כיסין אשוורים רמא ליה, דתנן האומר אחד משוורי הקדש היו לו שנים - הגדול שבהן הקדש א"ל: סיפא באומר לא יפטור כיס זה מן ההקדש.

דף כב.א

רב פפא אמר: כיסין אלוגין רמא ליה, דתנן: הלוקח יין מבין הכותים אומר שני לוגין שאני עתיד להפריש - הרי הן תרומה, עשרה - מעשר ראשון, תשעה - מעשר שני ומיחל ושותה מיד - דברי ר"מ, רבי יהודה ורבי יוסי ור"ש: אוסרים א"ל: סיפא דמתני' באומר לא יפטור כיס זה מן ההקדש. הדרן עלך השליח שעשה שליחותו וסליקא לה מסכת מעילה. -